

PIITA **n sob gbauŋ yiiga daan la nwa**

¹ Man Piita one a Yesu Kiristo Tumtum la sobid gbauŋ kaŋa tisid Wina'am nidib bane widigi be teens bane buon Pontus ne Galatia ne Kapadosia ne Asia ne Bitinia ni ka a saam la. ² Ti Ba' Wina'am denjim baŋi ya ka gaŋi ya ye o Siig Sun maali ya su'um nyain ka ya siak Yesu Kiristo noor ka pa'as nonaar kan ka o maal ne o ku'um ziim la.

Wina'am na pa'asi ya yelsum ne sumalisim ka li galis.

Ti'ir amena la yela

³ Keli ka ti pu'us Wina'am one a ti Zugsob Yesu Kiristo Ba' la bareka. O nimbaanzoor line zu'e la yela ka ti lem du'a du'am paal line mor ti'ir menjir ka yi Yesu Kiristo ku'um vu'ugirin la, ⁴ ka nye line ka Wina'am zi'el tisi ti ka ka' sa'uŋo ka pu dian'ada, ka li venlim pu pied la. Ka li be arazana ni n guri yanam ⁵ bane ka li yi ya yadda ninjirin ka Wina'am paŋ guri ya ye ya nye faangir line ti'eb ye li nie, naar saŋa la. ⁶ Ne'ena ni ka ya na mor sumalisim, hale baa nannanna ya ya'a namis maksi'a ni saŋa bi'ela. ⁷ Ya yadda ninjir a su'um n gat salima ka Wina'am maki li wen wuu nidib n nok salima niŋ bugumin ye ba maki li, la'am ne lin a bun line mor sa'uŋ la. Ya ya'a nye makir ka modig, li pa'al ye ya yadda ninjir sid a yadda ninjir, ka ya na nye na'asi ne yu'ur zun'or ne pian'asuŋ Yesu Kiristo nier saŋa la. ⁸ Ya pu

nye o ka la'am nonj o, ka pu nyet oo ka niñid o yadda, ka ya sunf malisi toog ne sumalisim line ka' benne. ⁹ Ka ya yadda niñir nyood ane ye ya nye faangir.

¹⁰ Wina'am nodi'esidib bane da pian'a o yel-sum line a piini line da na ti aa ya din la, da ten'esid hale ka bu'osid faankaɗa nwa yela.

¹¹ Yesu Kiristo Siig Sunj da be ba sa'an ka pa'ali ba ye o da na ti nye namisug, ka naan nye na'asi. Ka ba da ten'esid ka bu'osid ye ba baɗ ye li da na ti a bo saɗa ne li zumaana na ti a si'em, ka li na naam. ¹² Li da nie pa'ali ba ye ba da pu sunjidi ba meɗa, amaa yanam, ne yelban ka moonmoonib yu'un mooli tisi ya la. Wina'am Siig Sunj one ka o tum o arazana ni la na, ke ka ba pian' Wina'am labasuɗ n tisi ya. Ka maleknam bood hale ye ba gban'e li gbin.

¹³ Dinzugo ti'ebimi ka mor ya'am, ka gban'e ya meɗ, ka more ti'ir su'uɗa ne popielim piini line na keenn ya ni Yesu Kiristo nier saɗa la.

¹⁴ Ka yaname a bane siakid noyelug la, da ke ka ya ya'am kpen'e ne yelbe'ed lin ka ya da bood ne ya'am ka'alug laa. ¹⁵ Amaa ae nyain wuu Wina'am one buoli ya la a nyain si'em la ne ya tuuma wusa ni. ¹⁶ Wuu lin pun deɗim sob si'em Wina'am gbaunjin la ye, "Mam Wina'am a nyain la, ya me ae nyain". ¹⁷ Ka one ka ya buon ye ya Ba' la sadigim a one kat saalib saria ne yelmenjir ba tuuma yela ka baragaɗ kae' la, dinzugo more zotim sanɗan wusa ka ya a saam dunia nwa ni.

Vum paal la yela

¹⁸ Ya mi' ye ya da be ne sueryood line ka ya zamis ya yaanam ni la. Ka li da ka'ane bun line sa'amid wuu salima bee anzurifa la tisi ya yolisim sueryoodin la, ¹⁹ amaa li ane Kiristo ku'um ziim sun, line nwaasne ziim line yi pe'edibig one ka gba'ar kae' ka Jew dim noki li maal maan tis Wina'am la tisi ya yolisim. ²⁰ Wina'am da ganj o ka dunia nam pu pin'ile amaa o yu'un nie naar saɲa nwa ya yela. ²¹ Ka li yine o sa'an na ka ya mor kpi'eun ne Wina'am one vu'ug Yesu kumin ka tis o zun'or la ye ya nin Wina'am yadda ka mor ti'ir ne o.

²² Yaname sadigim siak la, ka li pie ya poos ye ya nonji ya ba'abiis ne popielim la, nonjimi taaba ne nimmua ya sunya ni. ²³ Ba du'a ya du'ampaal ka li ka' du'am line tisid vum kane mor sa'uɲo, amaa line be ka voe saɲa wusa, ka li yi ne Wina'am pian'adin line be ka tisid vum saɲa wusa la. ²⁴ Ka li sob ye,

“Ninsaal wusa wen wuu mood ne,
 ka ninsaal venlim wen wuu mood puum ne.
 Mood la ziankid
 ka li puum la soogid,

²⁵ amaa Zugsob pian'ad la kpelim bene
 saɲa line ka' benne.”

Ka Zugsob pian'ad la a labasun kane ka ba da mooli li n tisi ya la.

2

Kuga nwaasug la yela

¹ Dinzugo basimi poten'ebe'ed wusa, ne dama'am ne zam ne fufum, ne taaba kikeug.

² Kel ka ya ya'am kpen' ne Wina'am yela wuu

bibibisi bood bin'isim si'em la. Li na ke ka ya bi' ya Yesu Kiristo yadda ninjir yela. ³ Ninjimini ala yaname sadigim nye Zugsob la nonji ya si'em la.

⁴ Kemini o sa'an na, on kane nwaas wuu kugkane ka nidib zan'as o la, ka Wina'am ganj o ka o a su'um hale la. ⁵ Keli ka Wina'am noki ya, ka ya nwaas wuu kuga ne ka o me' yir n tis o meŋ, ka me nwaas wuu maalmaan suma ka ninj line ma'ed Wina'am suunr ka li yi Yesu Kiristo ni. ⁶ Ka li sobne Wina'am gbaunjin ye,

“Gosima, m denjim ganji lodigin kugir line a su'um
hale ka zaŋidi li eenbid Wina'am pu'usum
zin'ig, Zion ni.

Ka one ninj man one nwaasne kugir la yadda,
o ku di nyan ne.”

⁷ Yanam bane ninj o yadda la baŋ ka o a bunsun hale n tisi ya. Amaa bane pu ninj o yadda la, li sobi ba yela ye,

“Kugkan ka tanmeedib ne'es la
yu'un lieb lodigin kugsun.”

⁸ Ka lem sob ye,

“Li ane kugkane na ke ka nidib tu'ug,
ka a tampiing kane na ke ka ba lu.”

Ba tu'usid, ban zan'as Wina'am pian'ad la zug, wuu on yel zi'el si'em la.

⁹ Amaa yanam ane tunj yinni dim ka Wina'am ganj, ka ya a maalmaanib bane a na'anam, ka a Wina'am nidib bane a nyain ye ya mool o nyalima tuuma la, one buoli ya tuumbe'ed zin'igin line a likin ka more ya na kpen'esi o neesim zin'ig line a nyalima la ni. ¹⁰ Saŋsi'en la ya da ka' Wina'am nidiba, ka nannanna ya aa

o nidib. Ba da pu zoti ya nimbaanliga, amaa ba yu'un zoti ya nimbaanlig.

¹¹ M zuanoŋa, m sa'ane yanam bane a saam dunia ni la ye ya bas saalib boodim line zabid ne ya Wina'am dolim la, ¹² ka kpelim more tuumsuma niŋir nidib buudi soogin, ka ba ya'a nwa'asidi ya wuu ya ane tuumbe'ed dim, ban nye ya tuumsuma ka na'as Wina'am, one na ti kenn daasi'er na.

Sa'alug ya beilim la yela

¹³ Wina'am zugo, siemi ya meŋ Room na'ab one so'e paŋ la sa'an ka one so'e na'anam wusa, ¹⁴ ka lem sie ya meŋ gomenanam sa'an, bozugo Room na'ab la tumi ba ye ba namis bane tum tuumbe'ed la ka zun'e bane tum tuumsuma la, ka lem sie ya meŋ saalib bane mor kpi'euj wusa sa'an. ¹⁵ Ka li ane Wina'am boodim ye ya gu'e zon bane zi' si'el la pian'ad ne ya tuumsuma niŋir. ¹⁶ Bei wuu nimbane mor yolisim, ka da more ya yolisim la ka li a ziri bun ka tum line a be'ede, amaa bei wuu Wina'am yamis ne. ¹⁷ Na'asim nidib wusa, ka more ba'abiidug noŋilim. Zomi Wina'am ka na'as Room na'ab.

¹⁸ Yanam tumtumniba, siakimi ya zugsobnam noya ne na'asi bedego. Ka li ka'ane ninsuma ma'anee, hale baa ba ya'a la'am a nimbe'ednama. ¹⁹ Ka so' ya'a modig namisugin ne filim filim on mor poten'er ne Wina'am la zug, ne'eŋanami ma'ed Wina'am suunr. ²⁰ Fun naani tum be'ed ka ba sigis uf ne kpiŋkpil ka fu sin ka mor suguru, li su'um a bo? Ka li ya'a wen wuu fu tumne line dol suer ka namisi li yela, ka niŋi li ne

suguru, li ma'ed Wina'am sunf. ²¹ Ka tuumbama yela ka Wina'am buoli ya ka Kiristo da namis ya yela la, ka ye, ya me tuunn li tituunli n tu'as o. ²² O da pu tum tuumbe'ede, ka dama'asi'a me da pu yii o noorin naa, ²³ ka ban tu'ud o la, o kulim pu lebis ye anwa ne anwaa, ka ban namis o la, o da pu volis ba mene, ka pesigi o meŋ one kad saria ne sida la nu'usin. ²⁴ Ka zee ti tuumbe'ed ne o meŋ ningbiŋ dapuudir la zug, ye ti bas tuumbe'ed beilimin ka lee be ne popielim. Ka o pa'alug la zug ka ya nye laafe. ²⁵ Ya da wen wuu pe'esi yiridi yirid sa, ka yu'un lebi ya konbkem la sa'an na, on kane guri ya siis la.

3

Po'ab ne sidib la yela

¹ Ala mene po'aba, siakimini ya sidib noya ka ya na nyaŋe ya sidib la sieba la'am ne ban da nam pu siak Wina'am pian'ad laa, ka li ku yi ne ya pian'adinee, amaa ya tuuma ninjirin, ² ban kpansi nye ya na'asi zotim tuuma line a nyain si'em la. ³ Da ke ka ya ba'a be ne yiŋ venlim nak galisug ka li yela wen wuu zuobid loob ne salima la'ad ne fusuma yeebo. ⁴ Amaa keli ka ya venlim ae baanlim ne na'asi beilim line sua' ya sunya ni n wen wuu salima line ka' sa'uŋo, ka li a su'um galis Wina'am sa'an. ⁵ Ala men ka po'abane da a su'um nyain ka mor ti'ir ne Wina'am me da yiti nakid, amaa ka siakidi ba sidib noya, ⁶ wen wuu Sara da siaki o sid Abraham noor ka buon o ye o zugsob la. Ya ya'a niŋ dine nar, ka pu zot dabiem, ya ane o po'ayuos.

⁷ Ala mene yanam bane a po'ab sidiba, bei ne ba ne poten'esuj, ka na'asi po'a la on a tadim la zug, ne yanam la'am taaba di'ed nyovur line a Wina'am popielim piini la zug. Ka ya Wina'am pu'usum da vi'.

Namisug nyeeb tuumsu'unja zug la yela

⁸ Ka nannanna, ya wusa wusa more poten'er yinni, ka more nyoog ne taaba, ne ba'abiidug nonjir, ne nimbaanzoor ne sumbugusum, ⁹ ka so' ya'a tumi ya be'ed da yi'ene li sammee. Ka so' ya'a tu'u ya da lebisi yaa, amaa lee tim o yelsum. Wina'am da buoli ya ye ya beilim a ala, ka ya na nye yelsum. Ka li sob ye,

¹⁰ "One bood ye o nyovur beilim malis
ka nye dabis suma
kel ka o luaki o zilim pian'abe'edin
ka gu'e dama'am.

¹¹ Asee ka o luak tuumbe'ed
ka tum line dol suer,
ka ia sumalisim ne nimmua su'unja.

¹² Zugsob la kpa'a o nindaa n gosid bane a sida dim la,
ka o toba kelisidi ba sosug,
ka nya'ali bid kudug ne bane a tuumbe'ed dimin."

¹³ Ka ya ya'a mood ye ya tum line dol suere, ano'one na tumi ya be'ede? ¹⁴ Hale baa ya ya'a namis ne yelsida yela ya na nye yelsum. Ala zug da more dabiem ka ke ka li paki yaa. ¹⁵ Amaa ya sunya ni, nokimi ya zug lo Kiristo; ka o a Zugsob. Ti'ebimi saja wusa ye ya lebis one mekama bu'osi ya ti'ir kane ka ya mor la, li yela a si'em, baanlim ne na'asi, ¹⁶ ka ke ka ya poos a

nyain, ka ba ya'a tu'u ya ne, yanam tum si'em Kiristo zugo, ban on di nyan. ¹⁷ Ka li su'um ye ya namis yaname naan ninjid line dol suer, li ya'a a Wina'am boodim ye li aa ala, n gat yanam na tum line pu dol suere ka namis. ¹⁸ Kiristo da kpil ya tuumbe'ed yela vuguri, on one a popiel la, kpil tis bane ka' popielnama, ye o more ya kenj Wina'am sa'an. Ba kuu o ningbinj kuub amaa ka Siig Sunj ke ka o voe. ¹⁹ Ka Siig Sunj la ni ka o kenj mool labaar n tis siis bane be sarega ni, ²⁰ bane da pu siak Wina'am noyelug sanjan ka o da di nidib suguru sanjan ka Noa da kpa'ad aarun tita'ar ka nidib bi'ela bane da aa anii ma'aa nye faangir ku'omin aarun la poogin. ²¹ Ku'om suub la nwaasne dine yu'un faann ya. Ka li ka'ane ningbinj dian'ad pier yelaa, amaa li sosid Wina'am ye o ke ka ya poos a nyain, ka li yit Yesu Kiristo ku'um vu'ugirin, ²² on kane kenj arazana ni zin'i Wina'am datiuŋ ka so'e maleknam ne bane mor kpi'eun ne panj.

4

Tuumbe'ed basib la yela

¹ Kiristo sadigim namis ningbinjin la, ya kpe'enjimi ya menj ne poten'er kan men; ka one mekama namis ningbinjin, on ba'a lem kae' ne tuumbe'ede. ² Ka nannanna kudum wa'ae sa, ya ningbina beilim da dol ninsaal boodim amaa Wina'am boodim. ³ Bozugo sanja line gaad la ya ya'a daa tumne line ka buudi bane pu dol Wina'am bood ye ba tum la, ka ba beilim a tuumyaalis ne ningbina boodim ne danuur, ne

danuur tuuma ne geenn tuuma ne bada maalug line pu dol Wina'am suere. ⁴ Ka yaname pu lem la'as ne ba n tum ba geenn tuuma la, ka ba pu banji li gbin ne ka tu'udi ya. ⁵ Amaa Wina'am one gur ye o kad bane voe ne bane kpi saria, ka ba lebis Wina'am ban tum si'el. ⁶ Ne'eŋa zug ka ba da mool labasuŋ n tis bane kpi la ye, hale baa Wina'am kadi ba saria ningbiŋin wuu saalib ne la, ba tun'e voe ne siis wuu Wina'am ne.

Wina'am piini morem la yela

⁷ Bun wusa naar pu lala. Dinzugo gban'amini ya meŋ ka mor nimmua ne ya Wina'am pu'usug la. ⁸ Line gati li wusa ane ye ya mor noŋilim ne taaba ne nimmua, ka one mor noŋilim la ku gos so' na tum o be'ed ka li a si'ela. ⁹ Maalimi saauŋ ne taaba ka da more nyunyolise. ¹⁰ Yanam bane di'e Wina'am popielim piini kon'ob kon'ob la gosimini li su'uŋa ka zaŋ line ka o tisi ya la niŋi su'um tisi taaba. ¹¹ One mekama pian'ad on banjim ye o pian'adne Wina'am pian'ad. Ka one me suŋid, me banjim ye Wina'am tis o paŋ. Tuumbannam wusa na zun'e Wina'am yu'ur line yit Yesu Kiristo sa'an. Wina'am mor na'am ne na'asi line ka' benne. Ami.

Kiristo dolim namisug la yela

¹² M zuanoŋa, da ke ka namistita'ar line na kpansi ya la paki yaa wuu li ane bunsaaŋi tisi yaa. ¹³ Ka lee more sumalisim yaname la'am namis ne Yesu la zug, ye ya more sumalisim bedego o pipilim na'am nier saŋa. ¹⁴ Ba ya'a tu'udi ya Yesu Kiristo yela, ya mor yelsum, bozugo Wina'am Siig Suŋ one mor na'asi bedego

be ne ya. ¹⁵ Amaa da ke ka ya so' namisid tuum bamanaminee, on naani a ninkuud, bee na'ayiig, bee tuumbe'ed sob bee one nwe'edi o menji gentid nidib tuuma ni. ¹⁶ Ka so' ya'a namis on niŋ Kiristo yadda la zug, o da zoti li nyanne. O lee zun'om Wina'am yu'ur Kiristo yu'urin. ¹⁷ Ka saŋa paaya ye Wina'am saria kadib pin'il ne o yidim, ka li ya'a pin'il ne ti, bane pu siak Wina'am labasunŋ la ba'asug na a wala? ¹⁸ Li sob Wina'am gbaunŋin ye,

“Ka li ya'a toe ka sida sob nye faangir,
ka tuumbe'ed dim bane pu dol Wina'am suer
na di'e yaane?”

¹⁹ Dinzugo keli ka bane namisid ka li dol Wina'am boodim la, niŋi line a su'um ka nokidi ba menŋ pesig Wina'am one maali ba ka a yelsida sob la.

5

Sa'alug

¹ Mam, one a yadda niŋidib kpeenm ne bane da nye Kiristo ka o namis la yinni, bane na di'e na'asi line na ti nie la yinni, sa'an yanam bane a m kpeenm taaba la, ² ye ya guri Wina'am nidib bane ka o gu'uli ya wuu pe'es la, ne ya'amseug ka ka'ane mugusugo. Niŋimi ne nimmua ka ka' nyood line a ligidi yelaa. ³ Da webidi bane bee ya nu'usinee, amaa niŋimi su'um ka ba tu'asi li. ⁴ Ka konbkem kpeenm ya'a ti nie, ya na di'e na'am zugpibig line pipilim ku sa'am.

⁵ Ala men yanam bane pu kudig la, siemi ya menj kpeenmnam la tuon. Ya wusa siemini ya menj n tisi taaba; ka li sob ye,
 “Wina'am zan'asid nyeesim dim la
 ka tisid bane sie ba menj la yelsum.”

⁶ Dinzugo siemini ya menji ninji Wina'am one a paŋ sob la nu'usin, ye li saŋa o na du'osi ya.

⁷ Zanjimi ya yelpakir wusa ziil o; ka o guri ya.

⁸ Ae bane gban'adi ba menj, ka lem a bane gu'usid su'uŋa; ka ya dataa Sutaana goondi nwa'am wuu gbigim ne ied nid ye o gban'e onb.

⁹ Ninjimi Yesu Kiristo yadda su'uŋa ka zan'as Sutaana, ka ya mi' ye li nar ye ya ba'abiis bane be zin'ig wusa namis namiskan menjim ka ya nye la.

¹⁰ Wina'am so'e yelsum wusa, ka buoli ya o na'asi line ka' ben la ni yanam a yinni ne Kiristo la. Ka yaname namis saŋa bi'ela nya'aŋ la ka Wina'am maali ya su'um ka zi'eli ya kiŋ kiŋ, ka kpe'enji ya. ¹¹ Ka na'am paŋ be ne o, saŋa line ka' benne.

Pu'usug

¹² Silvanus one a ba'abisida mam ni la, sunji m ka m sob gbaunj kaŋa giŋa nwa n kpe'enjidi ya yet ye, lina a Wina'am popielim amena la, gban'amini li kiŋ kiŋ.

¹³ Ka Wina'am nidib bane be Babilon, ka Wina'am me gaansi ba la, pu'usidi ya la'am ne Maak one liebi m biig la. ¹⁴ Pu'usimi taaba ne nonjilim pu'usug.

Sumalisim na be ne yanam bane a yinni ne Kiristo la.

Wina'am Gbaun (Ghana)
The New Testament the Kusaal language (Ghana)
copyright © 1996 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Kusaal)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022
c688c8bf-38ac-5c00-90bd-6e4eaa165a20